

Маргарита ЧОБОТЬКО

викладач кафедри
спеціальної фізичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ТАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ

Тактична підготовка працівників та підрозділів Національної поліції України (НПУ) – це комплекс заходів, спрямованих на набуття та вдосконалення поліцейських навичок практичного застосування теоретичних знань щодо правильної оцінки конкретних подій з подальшим прийняттям рішень та психологічною готовністю до дій у ситуаціях різного ступеню ризику. Володіння спеціальною тактикою вирішення конкретних завдань є необхідним аспектом професіоналізму працівників поліції. Відповідно до Наказу Міністерства внутрішніх справ України № 50 від 26 січня 2016 року [1], навчання тактичній підготовці передбачає набуття та вдосконалення поліцейських навичок.

Тактична підготовка найповніше забезпечує комплексну підготовку працівників поліції до вмілих та злагоджених дій при виконанні оперативно-службових завдань в умовах, максимально наближених до дійсності, де набуваються високі професійні навички, морально-психологічна стійкість, риптна підготовка та витривалість. Висока тактична підготовка працівників поліції досягається шляхом систематичного та інтенсивного навчання.

Зростають вимоги до тактичної підготовки, щоб постійно вдосконалювати існуючі та шукати нові форми, методи та засоби навчання. Безперечно, вдосконалити тактичну та спеціальну підготовку можна лише на практичних заняттях та складних вправах.

Розглянемо основні шляхи підвищення рівня тактичної підготовки працівників поліції для вдосконалення професійно-методичних навичок командирів підрозділів, керівників класів, вдосконалення змісту, організації та методів проведення занять та навчань, поширення передового досвіду. Однією з основних цілей тактичної підготовки працівників НПУ є формування високих морально-психологічних, фізичних, професійних якостей та розвиток на їх основі службових та бойових навичок, вміння виконувати будь-які завдання в екстремальних умовах. Сформовані здібності та якості особистості поліцейського підпорядковуються вимогам умов служби.

Серед основних обов'язків працівника поліції є: підтримка рівня кваліфікації, необхідної для належного виконання службових обов'язків; проходження в установленому порядку професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації, стажування; відповідність рівня фізичної підготовки кваліфікаційним вимогам до посади, що замінюється в НПУ.

Особливістю тактичної підготовки в територіальних органах Національної поліції є навчання та виховання випробуваного на безпосередній службі за місцем служби, коли формуються практичні навички, досвід стабільної та відповідальної поведінки, в тому числі в умовах, пов'язаних з можливим застосування фізичної сили, спеціальних засобів та вогнепальної зброї. У процесі тактичного навчання працівників НПУ, професійної самосвідомості, почуття відповідальності за свої дії, прагнення постійно вдосконалювати свою професійну майстерність з урахуванням специфіки діяльності в конкретних підрозділах.

Найголовніше – визначити принципи організації та функціонування системи тактичної підготовки працівників поліції, основним завданням якої є постійне приведення рівня їхньої кваліфікації у відповідність до змінних умов праці, формування високого професіоналізму в оперативні завдання. Професійна орієнтація передбачає розуміння та внутрішнє сприйняття цілей та завдань професійної діяльності.

Позитивні зміни у змісті професійної орієнтації проявляються в тому, що посилюються мотиви, пов'язані з професією, з'являється бажання якісно виконувати свої обов'язки, бажання проявити себе як кваліфікований фахівець та досягти успіху в роботі, відчуття відповідальності.

Тактичні навчальні заняття моделюють різні ситуації професійної діяльності працівників поліції; відпрацьовуються питання службового та бойового застосування в різних експлуатаційних умовах; набуваються навички збору, систематизації та узагальнення різномірної інформації, необхідної для прийняття рішень; набуваються навички роботи у складі груп (нарядів) та навички володіння зброєю. Сучасна система підготовки фахівців для Національної поліції України вимагає гармонійного поєднання можливостей вирішення проблем професійної підготовки в процесі тактичної підготовки та розвитку особистості професіонала, здатного реалізувати себе на практиці.

У даний час існує потреба у кваліфікованій перепідготовці працівників патрульної поліції, які протягом двох місяців пройшли початкову підготовку та не мають належного професійного рівня. Вищі навчальні заклади системи Міністерства внутрішніх справ України повинні бути взяті за основу їх перепідготовки, яка повинна забезпечувати всебічне багаторівневе навчання працівників усіх рівнів, як спеціалізованих правоохоронних, так і юридичних [2].

І для цього їм потрібна відповідна матеріально-технічна база. Саме цей процес перепідготовки повинен проводитись на спеціалізованих тактичних полігонах, що дозволить створити найбільш реалістичні умови, які можуть бути створені під час затримання злочинця, або розіграти конфліктну ситуацію якомога ближче до реальна подія. Навчання повинно проводитися в об'єднанні, яке повинно бути таким, як під час проведення військових бойових завдань, із навчальною зброєю (маркерами) та імітацією спеціальних засобів.

У навчальних закладах системи МВС України працюють професійні викладачі зі значним практичним досвідом, які можуть відтворити ті чи інші обставини, навести приклади з практики, пояснити, що було не так і як діяти,

пояснити причини та наслідки помилок що може призвести на практиці. До смерті. Також під час практичних занять такі полігони дадуть можливість включати елементи долікарської допомоги – це може бути ніж або рипто льна рана, переломи, травматична ампутація, складна кровотеча, евакуація поранених, контроль та прикриття тощо.

Спочатку навчити працівників поліції виконувати завдання без помилок повільними темпами, дотримуючись правових підстав для застосування примусових заходів поліції, діяти виключно в рамках чинного законодавства, оперувати статтями відповідного нормативно-правового акту, а потім обмежувати студентів або курсантів у завданні, навчіть їх приймати правильні рішення і діяти так само швидко. Це дасть можливість поєднувати теорію і практику з урахуванням фізичних навантажень та відпрацювання прийомів самозахисту, не залишаючи необроблених помилок у діях учнів.

Отже, підсумовуючи вищевикладене, можна зробити наступні висновки для досягнення належного рівня тактичної підготовки поліції в сучасних реаліях реформування системи МВС України, яка вже пройшла певний етап – необхідна реформа та відомча освіта МВС України. З конкретними умовами для підготовки системи Міністерства внутрішніх справ України, надання автономних прав, збільшення фінансування та можливості розпоряджатися своїми коштами. Необхідно також створити відповідну потужну матеріально-технічну базу, спеціалізовані тактичні навчальні майданчики з відповідним обладнанням та стрільбищами, утримати висококваліфікованих працівників та професійний науково-педагогічний склад спеціалізованих навчальних закладів МВС України.

1. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України: Наказ МВС України від 26 січня 2016 року № 50.

2. Про Національну Поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.